

جامعه شناسی خبر

خبر و ارتباطات و نقش آن در زندگی گذشته و امروز بشر

ارتباط و خبر ، از روزگاران قدیم در کانون تمامی
مراودات اجتماعی بروز و ظهور داشته اند. هر گاه که افراد
بشر ناچار از برقراری روابط منظم با یکدیگر شده اند،
ماهیت سیستمهای ارتباطی که میان آنان به وجود آمده است
و گونه‌هایی که این سیستمها رشد کرده اند و میزان تأثیری
که بدست آورده اند، تا حد زیادی فرصت « نزدیکتر
ساختن جوامع به یکدیگر» ، یا یکی کردن آنها را فراهم
کرده است.

در این بخش برای روشن شدن اهمیت خبر و ارتباط و نقش
آن در زندگی بشر، ابتدا تعاریف اندیشمندان از ارتباط و
خبر را ارائه داده، آنگاه به جنبه‌های مختلف ارتباطات و
خبر پرداخته و ساختارهای آنها را توضیح می‌دهیم.

تعریف ارتباط :

ارتباط، عبارت است از پیوند «الف» با «ب» درباره
«ش». یا ارتباط، به سادگی زمانی ایجاد می‌شود که «الف»
با «ب» درباره «ش» پیوند برقرار می‌کند. ممکن است «الف»
یک شخص، یک گروه یا یک نظام اجتماعی باشد. در هر حال،
«الف» معمولاً به عنوان «فرستنده» و «ب» به عنوان
«گیرنده» تلقی می‌شود. ارتباط، معمولاً یک کنش متقابل چهره
به چهره است، اما اغلب یک کنش متقابل میانجی وجود دارد
که به وسیله آن «ب» از طریق مجرای «الف» درباره موضوع

معیني ارتباط برقرار می‌کند. در اینجا يك دروازه بان، يك رمزپرداز یا رمزگذار ، يك پیام و يك کانال وجود دارد. ارتباط شامل تلاشهایی برای مشارکت در معنا، از طریق يك فرآیند کنش متقابل نمادین میان افراد بشر است. ارتباط يك فرآیند همگرایی است که در آن فرستنده و گیرنده از طریق وسایل میانجی یا غیرمیانجی، اطلاعات را می‌آفرینند، یا در آن مشارکت می‌کنند. در يك فرآیند همگرا، فرستنده و گیرنده تمایل دارند که به سوي يك نقطه حرکت کنند، یا یکی به سوي دیگری برود، یا هر دو به يك سودمندی، علاقه و قانون مشترك دست یابند. عناصر ارتباط که موجب و موجد همگرایی می‌شوند، عبارتند از :

1- برقرارکننده ارتباط یا ارتباط گیرنده

2- پیام

3- مجرا

4- تاثیرات پیام

همة این عناصر باید در زمینه‌ای که روی می‌دهند، به معنای مشخص و مستقیم و در چهارچوب اجتماعی - فرهنگی زمانه، مورد بررسی قرار گیرند.

(Gareth.S. Danial .73)

به یاد داشته باشیم که ارتباطات تنها بیان آشکار و انتقال ارادی پیام‌ها نیست ، بلکه مفهوم ارتباطات تمامی فرآیندهایی که مردم از طریق آنها بر یکدیگر تاثیر می‌گذارند را دربرمی‌گیرد.

این تعریف بر این فرضیه استوار است که تمامی کنش‌ها و رویدادها، همین که توسط انسان درک می‌شوند، جنبه ارتباطی دارند. افزون بر این، از آنجایی که این اقدامات، اطلاعات فرد را تغییر می‌دهند، بنابراین بر او تاثیر می‌گذارند. ارتباطات را يك پدیده انسانی قلمداد می‌کنند که زمان، فرهنگ و ماشین (به عنوان مجراهاي اصلي)، تحقق آن را تسهیل می‌کنند. این مولفه‌هاي انسانی و تکنولوژیک، ریشه در نظام‌هاي ارزشي انسانی دارند. بنابراین اگر با این دیدگاه بخواهیم به ارتباطات نگاه کنیم، ارتباط، فرآیندی است که در آن روابط انسانی و اجتماعی رخ داده، حفظ شده و دگرگون می‌شوند. پس، ارتباط، از بخش غیرقابل تفکیک مجموعه‌اي از انسانها و اشیاء تشکیل شده است. به طور کلی از بحث کوتاه فوق، دو نتیجه زیر را می‌توان گرفت:

1- ارتباطات را نمی‌توان از بستر فرهنگی و اجتماعی آن خارج ساخت.

هر گونه بحث درباره ارتباطات باید با موضوع نظام‌هاي ارزشي آغاز شود.